

2005. július 5., kedd

P6_TA(2005)0272

A gyermekek kizsákmányolása és gyermekmunka a fejlődő országokban

Az Európai Parlament állásfoglalása a gyermekek fejlődő országokban történő kizsákmányolásáról, különös tekintettel a gyermekmunkára (2005/2004(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 177., 178., 180. és 181. cikkére,
- tekintettel a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezményre⁽¹⁾ és különösen annak 28. és 32. cikkére,
- tekintettel a gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról, valamint a gyermekek fegyveres konfliktusban történő részvételéről szóló egyezmény 2002-es I. és II. fakultatív jegyzőkönyvére,
- tekintettel a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 138. sz. (1973) és a gyermekmunka legrosszabb formáinak tiltásáról és az annak eltörlésére vonatkozó azonnali fellépésről szóló 182. sz. (1999) Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) egyezményre,
- tekintettel az EU és az AKCS-országok között 2000 júniusában a benini Coutonou-ban aláírt partnerségi megállapodásra,
- tekintettel az egyéb olyan nemzetközi okmányokra, amelyek a gyermekek jogainak megerősítését célozzák, mint az ENSZ polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezségokmánya⁽²⁾, az ENSZ gazdasági, szociális és kulturális jogokról szóló nemzetközi egyezségokmányára⁽³⁾, az ENSZ kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezménye⁽⁴⁾, az ENSZ a nők elleni diszkrimináció minden formájának megszüntetéséről szóló egyezménye⁽⁵⁾, és a gyalogsági aknáknak alkalmazásának, tárolásának, előállításának és átruházásának tilalmáról, illetve azok megsemmisítéséről szóló egyezmény⁽⁶⁾,
- tekintettel a gyermekek jogairól és jólétéről szóló afrikai chartára, amelyet 1990-ben fogadtak el a kenyai Nairobitban,
- tekintettel a millenniumi fejlesztési célokra és különösen az 1. és 2. célra, és az ENSZ 2005 szeptemberében, New Yorkban tartandó magas szintű millenniumi eseményére,
- tekintettel korábbi állásfoglalásaira, és az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés állásfoglalásaira⁽⁷⁾,
- tekintettel a gyermekmunka eltörléséről szóló nemzetközi programra (IPEC), amelyet az ILO 1992-ben mutatott be, és amely 51 országban működik,
- tekintettel az ILO és az UNESCO oktatásról szóló jelentéseire és más tevékenységeire⁽⁸⁾,
- tekintettel a szenegáli Dakarban 2000-ben tartott Világoktatási Fórumra (dakari csúcstalálkozó), amely elfogadta az „Oktatás mindenkinek” című dokumentumot,

⁽¹⁾ 1989-ben fogadták el és 1990-ben lépett hatályba.

⁽²⁾ 1966 decemberében fogadták el, és 1976 márciusában lépett hatályba.

⁽³⁾ 1966 decemberében fogadták el, és 1976 januárjában lépett hatályba.

⁽⁴⁾ 1984 decemberében fogadták el és 1987 júniusában lépett hatályba.

⁽⁵⁾ 1979 decemberében fogadták el és 1981 szeptemberében lépett hatályba.

⁽⁶⁾ 1997 szeptemberében fogadták el és 1999 márciusában lépett hatályba.

⁽⁷⁾ Különösen a gyermekkereskedelemtől és a gyermekkatonákról szóló, 2003. július 3-i európai parlamenti állásfoglalás (HL C 74. E, 2004.3.24., 854. o.), a fejlődő országokban a szegénység csökkentése összefüggésében az oktatásról és a képzésről szóló, a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett bizottsági közleményről szóló, 2003. május 15-i európai parlamenti állásfoglalás (HL C 67. E, 2004.3.17., 285. o.), az ENSZ gyermekekről szóló rendkívüli közgyűlésnek összefüggésében a fejlődő országokban az alapfokú oktatásról szóló, 2001. szeptember 6-i európai parlamenti állásfoglalás (HL C 72. E, 2002.3.21., 360. o.), az ENSZ gyermekekről szóló rendkívüli közgyűlésén az EU álláspontjáról szóló 2002. április 11-i állásfoglalás (HL C 127. E, 2003.5.29., 691. o.), a sportfelszerelések gyártása során a gyermekmunkáról szóló, 2002. június 13-i európai parlamenti állásfoglalás (HL C 261. E, 2003.10.30., 587. o.), és a gyermekek és különösen a gyermekkatonák jogairól szóló AKCS–EU közös parlamenti közgyűlési állásfoglalás (HL C 26., 2004.1.29., 17. o.).

⁽⁸⁾ Különösen a következő ILO-jelentések: „Gyermekmunka nélküli jövő” (2002), „Oktatással a gyermekmunka ellen” (2003), „Befektetés minden gyermekbe” (2004), és az „Oktatásba való befektetések finanszírozása és a nyereségek” című UNESCO/OECD-jelentés (2002).

2005. július 5., kedd

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 26. cikkére, amely az oktatást alapvető emberi jogként határozza meg,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlés gyermekekről szóló rendkívüli ülésére, amelyet 2002 májusában New Yorkban tartottak, és annak „A gyermekek számára alkalmas világ” című záródokumentumára,
 - tekintettel a fegyveres konfliktusokban érintett gyermekekről szóló EU-iránymutatásokra ⁽¹⁾,
 - tekintettel a gyermekkereskedelemről szóló libreville-i nyilatkozatra, melyet 2002-ben fogadott el 21 afrikai ország ⁽²⁾,
 - tekintettel a nem állami szereplők EK fejlesztési politikákban való részvételéről szóló bizottsági közleményre (COM(2002)0598),
 - tekintettel a vállalati szociális felelősségről szóló tanácsi állásfoglalásra, ⁽³⁾,
 - tekintettel „A vállalati szociális felelősség: üzleti hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez” című bizottsági közleményre (COM(2002)0347),
 - tekintettel a multinacionális vállalatokra vonatkozó OECD-iránymutatásokra, ⁽⁴⁾
 - tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának a transznacionális vállalatok és a kapcsolódó üzleti vállalkozások az emberi jogok tekintetében fennálló felelősségéről szóló jelentésére ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az ILO által 1977 novemberében elfogadott, a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldali nyilatkozatra,
 - tekintettel az ENSZ globális egyezményének ötödik elvére, mely szerint „A vállalatoknak elő kell segíteniük a gyermekmunka hatékony eltörlését”,
 - tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés Bamakóban (Mali) 2005 áprilisában elfogadott jelentésére az AKCS-országokban az általános alapfokú oktatás és a nemek közötti egyenlőség megvalósítása terén tett előrelépésekről a millenniumi fejlesztési célok összefüggésében,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A6-0185/2005),
- A. mivel az UNICEF szerint a „gyermekmunka” minden olyan, 18 év alatti gyermek által végzett munka, ami veszélyes, vagy hátráltatja a gyermek iskoláztatását, illetve káros a gyermek egészségére vagy testi, lelki, morális vagy szociális fejlődésére;
- B. mivel a világban 352 millió gyermek dolgozik, akik közül 179 millióan áldozatai a gyermekmunka ILO meghatározása szerinti legrosszabb formáinak;
- C. mivel a gyermekmunkások többségét a mezőgazdasági szektorban foglalkoztatják;
- D. mivel 5 millió gyermeket zsákmányolnak ki Kelet-Európában és a mediterrán régióban található munkahelyeken és – úgy tűnik – főként az EU-tagállamokban, ami különösen elfogadhatatlan;
- E. mivel a gyermekek jogairól szóló 1989. évi egyezményt két aláíró állam, nevezetesen az Egyesült Államok és Szomália kivételével minden aláíró állam megerősítette;
- F. mivel megfelelő intézkedések meghozatalával a szegénység a szegény gyermekek számára nem képezhet olyan áthághatatlan akadályt, amely megakadályozza, hogy felhagyjanak a munkával és nappali oktatásban vegyenek részt: a gyermekmunka felszámolása nem függ a szegénység előzetes felszámolásától;

⁽¹⁾ A Tanács 2003. december 10-én fogadta el, (15634/03. dok. szám).

⁽²⁾ 1997. november 7-én a gaboni Libreville-ben fogadta el az AKCS állam- és kormányfők első csúcstalálkozója.

⁽³⁾ A Tanács 2003. január 10-én fogadta el, (5049/03 dok. szám).

⁽⁴⁾ A multinacionális vállalatokról szóló iránymutatásokról szóló éves jelentés: 2000-es kiadás.

⁽⁵⁾ ENSZ E/CN dok. 4/2005/91, 2005. február 15.

2005. július 5., kedd

- G. mivel a gyermekmunka fenntartja a szegénységet, és a munkabérek lenyomásával akadályozza a fejlődést, kirekeszti a felnőtteket a munkából, és megfosztja a gyermekeket az oktatástól;
- H. mivel minden gyermek joga, hogy születésekor nyilvántartásba kerüljön, és ez közvetlen kapcsolatban áll a gyermekeket a munkán keresztüli kizsákmányolástól védő megfelelő emberi jogi normák végrehajtásával;
- I. mivel az általános oktatás fejlesztése az egyik leghatékonyabb rendelkezésre álló stratégia a szegénységi spirál megtörésére, és kulcsfontosságú a fenntartható emberi fejlődésben és az emberi fejlődéssel kapcsolatos célok érdekében tett erőfeszítésekben, amelyeket (ahogy arról nemzetközi szinten megállapodás született) 2015-ig meg kell valósítani;
- J. mivel 2000. november 10-én a Bizottság és a Tanács közös közleményt adott ki az egyetemes alapfokú oktatásról és a fejlesztés terén az oktatás prioritásként történő elismeréséről; mi több, az Európai Parlament számos állásfoglalásban elismerte az oktatás és a gyermekmunka eltörlése közötti kapcsolatot;
- K. mivel 121 millió gyermek (akik közül 65 millió lány) soha nem járt iskolába, bár minden gyermeknek elvitathatatlan joga is van az oktatáshoz;
- L. mivel a gyermekmunka sok gyermeket megakadályoz abban, hogy iskolába járjon, ami luxusnak minősül, mivel a gyermekek jövedelme alapvető fontosságú kiegészítést jelent az egész család megélhetéséhez; mivel az összes dolgozó gyermek közül 120 millióan teljes munkaidőben dolgoznak, amelynek eredményeképpen nem részesülnek megfelelő oktatásban, vagy egyáltalán nem részesülnek oktatásban; mivel bizonyos esetekben az olyan országokban, mint India vagy Kína, a gyermekek oktatását megszakítják, mert a szülők napszámosként történő munkavállalás céljából külföldre vándorolnak, és a gyermeket nem hagyhatják felügyelet nélkül, hogy folytathassa tanulmányait;
- M. mivel a gyermek oktatáshoz való joga nem képezheti vita tárgyát, és mivel az oktatás és a szakképzés a szegénység elleni harcban alapvető szerepet játszik, különösen a lányok és nők esetében; hangsúlyozva a Bizottság elkötelezettségét a fejlesztési együttműködés összefüggésében az oktatás és a képzés forrásainak növelése iránt;
- N. mivel a Tanács egyértelműen kifejezte elkötelezettségét a millenniumi fejlesztési célok tekintetében, amelyek rendelkeznek a szegénység felszámolásáról, az általános alapfokú oktatás biztosításáról és a nemek közötti egyenlőség megvalósításáról;
- O. mivel a sportszergyártók 1978-ban vállalták a FIFA munkagyakorlatra vonatkozó szabályzatának betartását, amely tiltja a gyermekmunka alkalmazását olyan termékek előállításánál, amelyeket engedélyez;
- P. mivel a vállalkozások, a multinacionális vállalatokat is beleértve etikailag és társadalmilag felelősek a gyermekmunka eltörlésének elősegítéséért a gyártás és a termelés minden szakaszában;
- Q. mivel a gyermekmunka leküzdésére a csak egy ágazatot érintő intézkedések ritkán hatékonyak;
- R. mivel az alacsony színvonalú és/vagy nem megfelelő oktatás elriaszthatja a gyermekeket, és veszélyeztetetté teszi őket a kizsákmányolással szemben;
1. felszólítja valamennyi országot, hogy a lehető leghamarabb erősítse meg és hajtsa végre az ENSZ gyermekek jogairól szóló egyezményét és annak fakultatív jegyzőkönyveit;
 2. sürgeti azt a két EU tagállamot, amely nem erősítette meg a 138. és a 182. ILO-egyezményt, hogy erősítsék meg és hajtsák végre azokat, mivel bármilyen más hozzáállás ellenkezik az alapjogi chartával;
 3. javasolja, hogy a Bizottság minden szinten tegye a kétoldalú tanácskozások állandó elemévé a munkakörülményekre vonatkozó alapvető normák betartását a normákat megsértő országok és az ilyen országokkal kereskedelem vagy befektetések révén kapcsolatba lépő országok esetén egyaránt;

2005. július 5., kedd

4. úgy ítéli meg, hogy a 138. és a 182. ILO-egyezmények megerősítése és betartása két olyan követelmény, amelyet a Bizottságnak és a Tanácsnak meg kell követelnie azoktól az országoktól, amelyek felvételüket kérik az Európai Unióba;
5. hangsúlyozza, hogy a gyermekek kizsákmányolása és a gyermekmunka eltörlésért folytatott küzdelemnek az EU számára elsődleges politikai célt kell jelentenie, és felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre a gyermekek jogainak védelmét célzó külön költségvetési tételt az Európai Kezdeményezés a Demokráciáért és az Emberi Jogokért összefüggésében;
6. sürgeti a Bizottságot, hogy teljes mértékben és koherens módon tegye minden intézkedése részévé a gyermekek jogait, beleértve a gyermekmunka eltörlését, különösen az országos és regionális stratégiai dokumentumokban és a nemzeti/regionális programokban, valamint a fejlesztési politikáról szóló nyilatkozat felülvizsgálati folyamatában, és hogy összpontosítsa figyelmét az oktatás alapvető szerepére;
7. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az EU kereskedelempolitikája összhangban legyen az EU gyermekek jogainak védelme és előmozdítása iránti elkötelezettségével, és hogy folytasson alapos vizsgálatot az EU-ba importált árukra vonatkozó uniós címkézési rendszer bevezetésével kapcsolatban, amely, miközben biztosítja, hogy az megfelel a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) nemzetközi kereskedelemre vonatkozó szabályainak, igazolja, hogy a címkével ellátott áru előállítása során a termelési és az ellátási lánc egyetlen pontján sem alkalmaztak gyermekmunkát, és alkalmazza a „gyermekmunkamentes” címkét ezeken a termékeken; kéri, hogy a vizsgálat eredményét a Bizottság terjessze a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság elé; az átmeneti időszakban kéri, hogy a fejlődő országokból származó termékeket és terményeket a „felelősen, gyermekmunka nélkül termelt/előállított” címkével lássák el;
8. javasolja, hogy a Bizottság minden kétoldalú kereskedelmi megállapodáshoz és stratégiai partnerséghez csatoljon az alapvető munkakörülményekre – beleértve a gyermekmunka tilalmát is – vonatkozó záradékot, amely külön megemlíti a foglalkoztatás alsó korhatárának tiszteletben tartását;
9. sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a gyermekmunka problémája és a gyermekek védelme a bántalmazás, a kizsákmányolás vagy a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formája ellen kulcsfontosságú ügy legyen azokban az emberi jogokkal foglalkozó bizottságokban és al csoportokban, amelyeket a kereskedelmi és együttműködési megállapodások alapján hoztak létre;
10. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a születések hivatalos nyilvántartását, mint alapvető jogot és mint a gyermekek jogai védelmének egyik alapvető eszközét, tegye a fejlesztési együttműködési politika részévé;
11. sürgeti, hogy a Bizottság foglalkozzon a születések hivatalos nyilvántartásának tárgykörével a fejlesztési politikával kapcsolatos minden jövőbeni közleményében, és hogy tegyen javaslatot iránymutatásokra a gyakorlat terjesztésének elősegítése céljából;
12. üdvözli a Bizottságon belül a biztosok emberi jogokkal foglalkozó csoportjának létrehozását és egy személyes emberi jogi képviselő kinevezését, és felhívja őket, hogy tegyék a gyermekek jogainak védelmét és előmozdítását, és a gyermekmunka eltörlését egyik kiemelt prioritásukká;
13. felhívja a Bizottságot, hogy szorgalmazza egy technikai támogatási stratégia kialakítását azon államok számára, ahol a születések hivatalos nyilvántartásának hiánya általános probléma;
14. felhívja a Bizottságot, hogy a gyermekek jogairól készítsen éves közleményt, és ezáltal teremtsen átfogó keretet a gyermekek jogainak védelme és a gyermekmunka eltörlése tekintetében;
15. üdvözli az ILO-val a fejlesztési együttműködés érdekében létrehozott stratégiai partnerség véglegesítését, melyben a közös tevékenység egyik legfőbb célja a gyermekmunka megszüntetése, különösen a legfiatalabb korcsoportokban, és kéri a Bizottságot, hogy ezt a gyakorlatban minél előbb valósítsa meg, és rendszeresen tegyen jelentést a Parlamentnek; felhívja a Bizottságot, hogy rendszeres időközönként tegyen jelentést a Parlamentnek az ezen együttműködés területén elért haladásról; felhívja a Bizottságot, hogy hasonló együttműködést alakítson ki más jelentős szervezetekkel, mint például az UNICEF-fel is;

2005. július 5., kedd

16. felhívja a Tanácsot és elnökségét, mint az EU szóvivőjét, hogy segítse elő a gyermekek jogait és a gyermekmunka eltörlését az ENSZ 2005 szeptemberében New Yorkban tartandó magas szintű millenniumi eseményén;
17. felhívja a Bizottságot és az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlést, hogy vegyék figyelembe az ENSZ Közgyűlés gyermekekről szóló rendkívüli ülészakának eredményeit az AKCS–EU partnerségi megállapodás felülvizsgálati tárgyalásai során, és felhívja a megállapodás és az EU valamennyi tagállamát, hogy tartsák tiszteletben az említett közgyűlésen általuk vállalt elkötelezettségeket;
18. emlékeztet arra, hogy a Cotonou-i megállapodás egy olyan, a kereskedelmi és munkaügyi normákra vonatkozó külön rendelkezést tartalmaz, amely megerősíti a felek elkötelezettségét az alapvető munkakörülményekre vonatkozó normák és különösen a gyermekmunka legrosszabb formáinak megszüntetése mellett; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa a Cotonou-i megállapodás 50. cikkének végrehajtását;
19. üdvözli az új GSP+ rendszeren belüli rendelkezést, amely további kedvezményeket tartalmaz azon fejlődő országok számára, amelyek ratifikálják és alkalmazzák a szociális/ILO-előírásokat és felkéri a Bizottságot, hogy kísérelje alapos figyelemmel e javaslatok végrehajtását, és évente készítsen róluk jelentést a Parlamentnek;
20. kéri a nemzetközi kereskedelem liberalizálása és a munkakörülményekre vonatkozó alapvető normák közti pozitív kölcsönhatás előmozdítását; javasolja, hogy a Bizottság készítsen rövid és hosszú távú hatásvizsgálatot a kereskedelem-liberalizációs politikával kapcsolatos különböző összetevőkről, valamint a GATS szociális szolgáltatásokhoz és közművekhez való egyenlő hozzáférésre gyakorolt lehetséges hatásairól;
21. úgy véli, hogy a gyermekmunka elleni harcot fel lehet gyorsítani a kiegyensúlyozott társadalmi és gazdasági fejlődéssel, valamint a szegénység csökkentésével; javasolja, hogy az EU kösse össze a gyermekmunka felszámolására irányuló törekvéseit más, hasonló szintű törekvésekkel annak érdekében, hogy biztosítsa az egyéb munkaügyi előírások betartását és a felnőtt dolgozók megélhetési bérét;

Az oktatás, a szegénység, és a gyermekmunka eltörlése közötti kapcsolat

22. megismétli azt a nézetét, hogy egymást erősítő kapcsolat áll fenn az oktatás hiánya és a gyermekmunka között, ami az oktatást alapvető eszközzé teszi a millenniumi fejlesztési célok 2. céljának 2015-re történő megvalósításához;
23. kéri, hogy kitüntetett figyelemben részesüljön a lányok alapfokú oktatása, akik a fiúknál több korlátba és akadályba ütköznek (amiben olyan kulturális tényezők, mint a korai házasság, a hátrányos megkülönböztetés, társadalmi és családi szerepük stb. játszanak szerepet), amelyek megakadályozzák, hogy beiratkozzanak és eljárjanak az iskolába, és hogy befejezzék a tanulmányaikat; továbbá megállapítja, hogy az oktatásban részesült lányoknak kisebb, egészségesebb családjaik vannak, így hozzájárulnak a termelékenység növeléséhez és a szegénység csökkentéséhez;
24. felhívja a Bizottságot, hogy a hivatalos fejlesztési segélyek első számú adományozójaként használja ki helyzetét olyan nemzetközi intézmények között, mint az UNESCO, az UNICEF, a Világbank és az IMF arra, hogy sürgesse ezeket a multilaterális adományozókat, hogy fejtsenek ki nyomást a gyermekmunka felszámolására irányuló stratégiák kialakítása és az olyan oktatási politikák és programok tervezése és végrehajtása érdekében, amelyek nemem, fogyatékoságon, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy kultúrán alapuló megkülönböztetés nélkül minden dolgozó és egyéb, iskolába nem járó gyermeket bevonnak a hivatalos, nappali oktatásba a foglalkoztatásnak a 138. ILO-egyezmény szerinti alsó korhatára eléréséig;
25. felhívja a Bizottságot, hogy fejtsen ki nyomást annak biztosítása érdekében, hogy a tanköteles kor és a foglalkoztatás alsó korhatára összhangban legyen a 138. ILO-egyezménnyel, amely kimondja, hogy a foglalkoztatás alsó korhatára „nem lehet kevesebb, mint a tanköteles kor vége és semmilyen esetben sem kevesebb, mint 15 év”;
26. támogatja az UNICEF által a gyermekmunka megszüntetése érdekében szükségesnek tartott hat intézkedést, nevezetesen:
- a gyermekek veszélyes munkahelyeken való alkalmazásának azonnali megszüntetése,
 - 16 éves korig ingyenes és kötelező oktatás megszervezése,

2005. július 5., kedd

- a gyermekek magasabb szintű jogi védelme,
- az összes gyermek születéskori anyakönyvezése az életkor igazolhatósága és a csalások lehetőségének kizárása érdekében,
- megfelelő adatgyűjtés és -ellenőrzés a gyermekmunka mértékének pontos megállapítása érdekében,
- magatartási kódexek bevezetése;

27. sajnálja, hogy a dakari csúcstalálkozót követően nem történt számottevő előrelépés az oktatás területén mutatkozó válság leküzdése terén, és tudomásul veszi, hogy jelenleg 113 millió iskolás korú gyermek, akiknek kétharmada lány, nem részesül még alapvető oktatásban sem;

28. úgy véli, hogy egy gyermeket sem szabad megfosztani az oktatáshoz való alapvető jogától azért, mert fizetése képtelen, és emlékeztet a valamennyi kormányhoz intézett felhívására, miszerint dolgozzanak ki egyértelmű ütemtervet az alapfokú oktatás közvetlen és közvetett tandíjának gyors eltörlésére az oktatás magas szintjének egyidejű fenntartása vagy emelése mellett; biztosítsák minden lehető eszközzel a gyermekek hozzáférését a középfokú, a szakmai és a felsőfokú oktatáshoz; hangsúlyozza, hogy maguk a gyermekek és közösségek bevonása az iskolákkal kapcsolatos döntéshozatalba segít abban, hogy az iskoláztatást jobban a gyermekek igényeihez lehessen igazítani;

29. úgy ítéli meg, hogy a meglévő oktatási és képzési programokra vonatkozó tájékoztatás kulcsfontosságú ezeknek a programoknak a végrehajtásában, és felhívja a Bizottságot, hogy fordítson kitüntetett figyelmet annak biztosítására, hogy a nők és a gyermekek megfelelő tájékoztatásban részesüljenek, mivel az oktatás segíthet nekik abban, hogy védekezzenek a kizsákmányolás bármilyen formája ellen;

30. felhívja a Bizottságot, hogy határozzon meg egyértelmű célokat a legmagasabb színvonalú általános alapfokú oktatás nemzeti indikatív programokban történő elősegítésére vonatkozóan, különös tekintettel a lányok, a konfliktus sújtotta területekről és a társadalom peremén élő és rászorulóbb társadalmi csoportokból származó gyermekek oktatási programokhoz való hozzáférésére;

31. javasolja, hogy a Bizottság támogassa a mobilizációs programokat és az átmeneti oktatási programokat, különös tekintettel azon stratégiák hatékonyságára, amelyek a dolgozó gyermekek hivatalos nappali oktatásba való bevonására irányulnak, például az áthidaló iskolák és osztályok révén, amelyek speciálisan képzett tanárok segítségével olyan gyermekeknek segítenek az iskolai környezethez való alkalmazkodásban, akik korábban nem vettek részt formális iskolai oktatásban;

32. felhívja az Európai Uniót, hogy kényszerítse azokat az országokat, amelyekben már gyermekmunkát tiltó törvény van érvényben, hogy teljesen számolják fel az országukban a gyermekmunkát, és hogy ezeket a gyermekeket és hátrányos helyzetű serdülőket hároméves türelmi időn belül vigyék vissza az iskolákba;

33. kéri az EU-t, hogy növelje a költségvetési támogatást a nélkülöző területek iskolái és tanárai számára a növelésére;

34. úgy ítéli meg, hogy a gyermekmunka a kiegyensúlyozatlan társadalmi-gazdasági fejlődés eredménye; ajánlja, hogy a gyermekmunka eltörlésére tett erőfeszítések vegyék figyelembe a fejlődő országokban fennálló társadalmi feltételeket és a szegénységet, és olyan intézkedések javasolásához vezessenek, amelyek célja a háztartások bevételeinek növelése például a felnőtt munkavállalók minimálbérének biztosítása útján, mivel a gyermekmunka leszorítja a felnőtt munkabéretet;

35. úgy ítéli meg, hogy a szegénység felszámolása az egyetlen járható út a gyermekek kizsákmányolásának megszüntetéséhez szükséges feltételek megteremtéséhez, és hangsúlyozza, hogy a mikrohitelrendszer fontos szerepet játszhat a családi bevételek növelésében;

36. felhívja a Bizottságot, hogy kövessen nyomon az alapfokú oktatással kapcsolatos minden EU finanszírozást, ami azok hozzájárulását illeti a gyermekmunka olyan formái elleni küzdelemhez, amelyek következtében a gyermekek nem tudnak részt venni a nappali oktatásban, anélkül hogy ezzel korlátozná a humanitárius segélyeket, amelyek élelmiszert és egyéb támogatást biztosítanak a régiók infrastruktúrájának fejlesztéséhez;

37. rámutat arra, hogy az általános nappali oktatás feltétele egy olyan oktatási rendszer, amely stratégiákat foglal magában arra vonatkozóan, hogy minden dolgozó gyermeket (vagy akik valamilyen más okból kifelől nem járnak iskolába) átvezessenek a nappali oktatásba; felhívja az Európai Uniót annak biztosítására, hogy minden, a Közösség által finanszírozott oktatási program tartalmazzon átfogó stratégiákat, mint például társadalmi motivációs és felzárkóztató órákat az idősebb tanulók számára;

2005. július 5., kedd

38. üdvözli a gyermekmunka eltörléséről szóló nemzetközi program (IPEC) tevékenységét és támogatja az általa javasolt, a gyermekek iskolába való visszatérését célzó ösztönzőket, mint például a gyermekek számára biztosított térítésmentes étkezés vagy a családjaiknak nyújtott más támogatások;

39. támogatja a Nemzetközi Munkügyi Szervezet (ILO) munkáját és együttműködését a Kereskedelmi Világszervezettel, beleértve a rendszeres párbeszéd révén megvalósuló együttműködést, és javasolja ezen együttműködés további erősítését;

A gyermekek kizsákmányolásának legrosszabb formái

40. kifejezi aggodalmát a gyermekek ENSZ gyermekjogi egyezményében meghatározott jogainak súlyos megsértései tekintetében, beleértve az egészséghez, az oktatáshoz és a táplálkozáshoz, valamint az erőszak, a kizsákmányolás és a rossz bánásmód elleni védelemhez való jogot;

41. felhívja a Bizottságot, hogy támogasson a gyermekmunka kevésbé gyakori formái, mint például a házimunka és a családi adósságok kifizetése céljából a gyermekek eladása (adósrabszolgaság) ellen síkra szálló programokat;

42. üdvözli azt a tényt, hogy a Bizottság kezdeményezte egy emberkereskedelemtől szóló közlemény (2005) kidolgozását;

43. megerősíti arra vonatkozó javaslatát, hogy nevezzenek ki külön EU-képviselőt olyan gyermekek ügyeire, akik fegyveres konfliktusok, háborúk, elűldözés, aszály, éhínség, természeti katasztrófák vagy az AIDS áldozatai, vagy akik belekeveredtek az emberkereskedelembé, annak biztosítása érdekében, hogy ezekre a helyzetekre is kellő figyelmet fordítsanak;

44. kéri a Kereskedelmi Világszervezet támogatását olyan formában, hogy a kereskedelemben a gyermekmunkát helyezze tilalom alá, és hogy a gyermekmunkamentes termékeket így forgalmazzák és címkézzék, hogy a fogyasztókban tudatosítsák a felelős gyakorlatokat;

45. felhívja a Bizottságot, hogy emlékeztesse az Európai Uniót és a fejlődő országokat a hágai nemzetközi örökbefogadási egyezmény szerinti kötelezettségeikre, és különösen arra, hogy biztosítsa, hogy minden EU-segélyben részesülő ország aláírta és megerősítette az egyezményt; és hogy segítse ezeket az országokat abban, hogy megakadályozzák a gyermekeknek az országon belüli vagy országok közötti nem megfelelő vagy jogellenes örökbefogadási eljárások miatt bekövetkező sérülését;

Vállalati felelősség

46. üdvözli azt a tényt, hogy a Bizottság kezdeményezte egy, a vállalati szociális felelősségről szóló közlemény kidolgozását, amely 2005 áprilisában volt esedékes;

47. javasolja, hogy a Bizottság vizsgálja meg a megfelelő EU-szintű jogi biztosítékok és mechanizmusok működését, amelyek azonosítják és bíróság elé állítják azokat az európai uniós székhelyű importőröket, amelyek az alapvető ILO-egyezményeket – beleértve az ellátási lánc bármely pontján alkalmazott gyermekmunkát – megsértő termékeket importálnak; ezért kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg ösztönző lehetőségek kialakítását azon uniós importőrök számára, amelyek rendszeresen és független megfigyelőkkel követik nyomon termékeik gyártását a termelési lánc részét képező összes harmadik országban;

48. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy – különösen az új EU-tagállamokban – segítsék elő azokat a tisztességes kereskedelemre irányuló kezdeményezéseket, amelyek a termelőket annak biztosítása céljából ellenőrzik, hogy módszereik a tisztességes kereskedelmi normákkal összhangban legyenek;

49. javasolja, hogy a Bizottság vizsgálja ki és azonosítsa azokat a vállalatokat, amelyek termelési és ellátási láncuk bármely szakaszán folyamatosan és tartósan gyermekmunkát alkalmaznak, és kéri, hogy ez a lista legyen elérhető az EU-s importőrök számára;

50. felhívja a tagállamokat, hogy a vállalati szociális felelősség iránti fogyasztói tudatosságot fokozzák, és támogassák az olyan termékek népszerűsítésére irányuló kezdeményezéseket, különösen az olyan mezőgazdasági termékeket és sportszereket beleértve, amelyek gyártása során nem vettek igénybe gyermekmunkát;

51. felhívja az önkormányzatokat, hogy működjenek együtt a nemzetközi szervezetekkel az ipar és a mezőgazdaság ellenőrzésében a gyermekmunka megakadályozása céljából, és hogy működjenek együtt a megfelelő nappali oktatási létesítmények megépítésében és fenntartásában, a szakképzett oktatószemélyzet, az ingyenes közlekedés és étkeztetés biztosításában, hogy minden gyermek iskolába járhasson;

2005. július 5., kedd

52. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek közre az ENSZ transznacionális vállalatok és más üzleti vállalkozások emberi jogok iránti kötelezettségeivel kapcsolatos normáinak oly módon történő kialakításában, hogy az hatékony, globális eszközzé váljon a gyermekmunkával és a vállalatok által elkövetett más emberi jogi visszaélésekkel szemben;
53. sürgeti a Bizottságot, hogy beszerzési és szerződés-kötési politikájában tegye előfeltétellé az alapvető munkakörülményekre vonatkozó normák betartását; felhívja a Bizottságot, hogy e cél érdekében dolgozzon ki olyan politikát, amely a fejlődő országok kistermelői számára is lehetővé teszi e normák betartását;
54. felhívja a Tanácsot, hogy támogassa az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatásait és az ENSZ globális egyezményét;
55. azt ajánlja, hogy a Bizottság javasolja az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatásai hatókörének kiterjesztését a befektetéstől a kereskedelemig, javítsa a megvalósítás eszközeit, és kössön megállapodást a fejlődő országok kormányaival arról, hogy a vállalkozások miként „járulhatnak hozzá a gyermekmunka tényleges megszüntetéséhez”;
56. ösztönzi a transznacionális vállalkozásokat, hogy – minden érintett féllel együttműködve – tevékenységük során és a beszerzési láncukban alkalmazzanak szociálisan felelős üzleti gyakorlatokat, és erről készítsenek jelentést;
57. felkéri a Bizottságot, hogy abban az esetben, ha a fejlődő országok kormányai elmulasztják betartani az OECD iránymutatásait, ne csak szabálysértési eljárást kezdeményezzen, de a gyermekmunka igénybevételeivel készített, jól ismert termékek gyártásában részt vevő vállalatok és multinacionális vállalatok nevét is hozza nyilvánosságra;
58. ösztönzi a transznacionális vállalkozások székhelye szerinti országok kormányait, hogy kövessék nyomon az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatásainak végrehajtását, és rendszeres időközönként tegyenek közzé jelentést ezeknek a vállalkozásoknak a gyermekmunka megszüntetéséhez és az ILO munkakörülményekre vonatkozó alapvető normáinak megvalósításához való hozzájárulásáról;
59. üdvözli a kakaóbab és származékos termékei termeléséről és feldolgozásáról szóló jegyzőkönyvnek a nemzetközi kakaóipar termelői által történő aláírását, és a pakisztáni futball-labdák gyártása (varrása) során a gyermekek alkalmazásának korlátozására irányuló terv végrehajtásának eredményeit, és támogat minden hasonló törekvést;
60. támogatja a magánszféra gyermekmunka megszüntetésére irányuló kezdeményezéseinek kidolgozását, beleértve a magatartási kódexeket, és a kezdeményezések közötti szorosabb együttműködésre, nagyobb átláthatóságra és koherencia elérésére ösztönöz, amelyeknek az ILO alapvető munkakörülményekre vonatkozó meghatározásán kell alapulniuk, és amelyeket független megfigyelőknek kell nyomon követniük;

*

* *

61. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak, az ACSVK-EU közös parlamenti közgyűlés társelnökeinek, az UNICEF-nek és az egyéb érintett ENSZ-ügynökségeknek.
-